

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, 5 maj 2020
Nr. ref.:MM 1566/20

**MENDIM MOSPAJTUES NË AKTGJYKIMIN KO 61/20 TË GJYKATËS
KUSHTETUESE TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

Bekim Sejdiu, gjyqtar

Duke shprehur fillimisht respektin tim për mendimin e shumicës së gjyqtarëve në këtë rast, më duhet të shprehë mospajtimin tim me konstatimin e Gjykatës Kushtetuese se Vendimi i Ministrisë së Shëndetësisë, nr. 214/IV/2020, i 12 prillit 2020, për shpalljen e Komunës së Prizrenit “zonë karantinë”, **nuk është në përputhshmëri** me nenin 55 [Kufizimi i të Drejtave dhe Lirive Themelore] të Kushtetutës, në lidhje me nenin 35 [Liria e Lëvizjes] të Kushtetutës dhe nenin 2 (Liria e lëvizjes) të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së.

Mospajtimi im me këtë konstatim të Gjykatës Kushtetuese (më tutje: Gjykata) mbështetet në dy argumente themelore: së pari, unë nuk jam pajtuar që Gjykata nuk ka shqyrtuar Vendimin në fjalë të Ministrisë së Shëndetësisë, nga prizmi i detyrimeve pozitive të shtetit, në raport me të drejtën për jetën. Së dyti, nuk pajtohem me qasjen që ka ndjekur Gjykata në interpretimin e atij Vendimi, në dritën e neneve përkatëse të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse.

1. Lidhur me mos trajtimin nga Gjykata të detyrimeve pozitive të shtetit në raport me të drejtën për jetën, në rrethana të Pandemisë COVID-19

- Gjykata ka shmangur trajtimin e kërkesës KO 61/20, nga prizmi i detyrimeve pozitive të shtetit kundruall të drejtës për jetën (neni 25 i Kushtetutës dhe 2 i KEDNJ). Jam i mendimit se çështja kryesore që është dashur të trajtohet nga Gjykata në këtë rast ka të bëjë me ekuilibrin në mes të detyrimit pozitiv të shtetit për të mbrojtur të drejtën për jetën, të rrezikuar nga pandemia COVID-19, kundruall detyrimit negativ për të mos cenuar lirinë e lëvizjes (nenin 35) dhe, potencialisht, disa të drejta të tjera (siç është liria e tubimit apo e drejta e privatësisë).
- Brenda këtij sfondi normativ, Gjykata është dashur të niset nga premisa themelore se vendimet e kontestuara (gjegjësisht katër vendimet e Ministrisë së Shëndetësisë), ndërlidhen me detyrimin e shtetit për të ndërmarrë masa për mbrojtjen e shëndetit të qytetarëve të rrezikuar në një situatë pandemie të rëndë globale, që ka cenuar edhe jetën edhe shëndetin e popullatës së Republikës së Kosovës.

- Në interpretimin tim, Aktgjykimi i Gjykatës në rastin KO 54/20, i 23 marsit 2020 (shpallja si jo kushtetues i Vendimit të Qeverisë së Republikës së Kosovës, nr. 01/15), më të drejtë pati vënë në dukje se nuk kontestohet nevoja që të ndërmerren masa për të mbrojtur shëndetin e qytetarëve nga pandemia. Sidoqoftë, vendimi i Qeverisë që kufizonte të drejtat e njeriut në nivel vendi, nuk kishte asnjë mbështetje ligjore. Megjithatë, gjithnjë sipas interpretimit tim, në atë Aktgjykim (KO54/20) Gjykata iu referua Ligjit për Parandalimi dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, si korniza ligjore kryesore për këtë situatë, si dhe Ministrisë së Shëndetësisë, si dikasteri kryesor qeveritarë që Ligji në fjalë e veshte me autorizime për zbatimin e tij (në situatën e pandemisë COVID-19).
- E konsideroj shumë të rëndësishme të nënvizoj se autoritetet më të larta institucionale në fushën e të drejtave të njeriut, në nivel evropian dhe përtej, kanë vënë në pah se situata e pandemisë COVID-19 ka pasur efekte të thella në garantimin e të drejtave të njeriut. Kjo situatë ka shpërfaqur ekuilibrin e brishtë në mes të detyrime pozitive të shteteve për të ndërmarrë veprime proaktive për të mbrojtur të drejtën për jetën, kundruall detyrimit negativ për vetëpërmbajtje, gjegjësisht për të mos ndërhyrë në lirinë e lëvizjes dhe një varg të drejtash tjera relative.
- Sjellë në vëmendje se, në lidhje me këtë, Kryetari i Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (më tutje: GJEDNJ), Linos-Alexandre Sicilianos, ka theksuar se: “përgjigja efektive e shteteve ndaj rrezikut për jetë dhe integritet personal të shkaktuar nga pandemia e COVID-19 është pjesë e detyrimeve pozitive të shteteve për të mbrojtur të drejtën në jetë”.¹
- Dihet mirëfilli se jurisprudenca e GJEDNJ, sikundër edhe praktika e vendeve anëtarë të Këshillit të Evropës, i atribuon të drejtës për jetën (neni 2 i KEDNJ), statusin e një prej të drejtave më themelore, në hierarkinë e të drejtave të njeriut. Si e tillë, nga kjo e drejtë nuk mund të ketë shmangie (derogim), asnjëherë në rrethana paqeje, duke përfshirë edhe gjendjet e jashtëzakonshme. Një ndalesë të tillë e bënë edhe Kushtetuta e Republikës së Kosovës, gjegjësisht neni 56, i cili përcakton se, citoj: “*shmangia nga të drejtat dhe liritë themelore të garantuara me nenet 23, 24, 25, 27, 28, 29, 31, 33, 34, 37 dhe 38, të Kushtetutës nuk është e lejuar në kurrfarë rrethanash*”.
- GJEDNJ ka disa vendime lidhur me detyrimet pozitive të shteteve për mbrojtjen e të drejtës për jetën, në rast të fatkeqësive të ndryshme natyrore (shih, për shembull, vendimet e GJEDNJ në rastet: *Budayeva dhe të tjerët kundër Rusisë; Oneryidiz kundër Turqisë*). Ky interpretim i GJEDNJ pasqyron besnikërisht qëndrimin e patundur të saj se neni 2 i KEDNJ, i detyron shtetet që të mbrojnë të drejtën për jetën të personave që gjinden nën juridiksionin e tyre (*LCB kundër Mbretërisë së Bashkaur*, paragrafi 38). Kjo nënkupton edhe detyrimet pozitive, të cilat, në terma praktik, përfshijnë sidomos detyrimin për marrje të masave parandaluese (preventive), *vis-a-vis* rreziqeve ndaj jetës dhe të drejtës për jetën.

¹<https://www.youtube.com/watch?v=HE8IZSgz8Uw>

- Ky fakt thelbësorë përvijohet edhe në komentet dhe deklaratimet e Institucionit të Avokatit të Popullit, si dhe institucioneve ndërkombëtare të cekura në këtë Aktgjykim të Gjykatës Kushtetuese. Kështu, *Dokumenti Informativ SG/Inf(2020)11, 7 prill 2020*, i Këshillit të Evropës për shtetet anëtare, thekson se, citoj: *“Autoritetet ekzekutive duhet të jenë në gjendje të veprojnë shpejt dhe me efikasitet. Kjo mund të kërkojë miratimin e procedurave më të thjeshta vendimmarrëse, si dhe lehtësimin e disa kontrolleve dhe balancave. Kjo mund të përfshijë, për aq sa lejon kushtetuta, edhe anashkalimin e ndarjeve standarde të kompetencave mes autoriteteve lokale, rajonale dhe qendrore [...]. Megjithatë, parlamentet duhet të vazhdojnë të kenë pushtetin për të kontrolluar veprimet e ekzekutivit, duke verifikuar në veçanti, në intervale të arsyeshme kohe, nëse kompetencat e ekzekutivit për gjendjen e emergjencës janë ende të justifikuar, ose duke ndërhyrë në mënyrë ad hoc për të modifikuar apo anuluar vendimet e ekzekutivit”*.²
- Siç mund të vërehet nga udhëzimet dhe deklaratimet e bëra nga Këshilli i Evropës dhe institucionet gjegjëse të të drejtave të njeriut, qasja që duhet përqafuluar nga gjykatat në këto rrethana është shmangia e interpretimeve të ngurta të dispozitave përkatëse ligjore, për t’ia mundësuar shteteve/qeverive që të veprojnë me efikasitet për mbrojtjen e shëndetit publik.
- Kjo nuk do të thotë në asnjë rrethanë shmangie nga norma kushtetuese, e cila garantohet me vënien e theksit në rolin mbikëqyrës/kontrollues që duhet ta ushtrojnë, edhe në situatë të tillë emergjence, organet ligjdhënëse dhe gjyqësore.

2. Lidhur me interpretimin e gabuar nga ana e Gjykatës të Vendimit të Ministrisë së Shëndetësisë për Shpalljen e Komunës së Prizrenit si “zonë karantinë”

- Në diskursin doktrinar të gjyqësisë kushtetuese, sikundër dhe në jurisprudencën gjyqësore, janë të njohura disa teknika të interpretimit të teksteve kushtetuese dhe teksteve ligjore (originalizmi, tekstualizmi, interpretimi qëllimor, interpretimi pragmatik etj).
- Në rastin konkret, Gjykata, në përpjekje për të ndjekur një interpretim tekstual të Vendimit në fjalë të Ministrisë së Shëndetësisë, kundruall dispozitave përkatëse ligjore për shpalljen e “zonave të karantinës”, ka bërë një interpretim të ngurtë dhe kundërthënës.
- Vendimi [nr. 214/IV/2020] i 12 prillit 2020 i Ministrisë së Shëndetësisë për shpalljen e Komunës së Prizrenit “zonë karantinë”, ka këtë përmbajtje:

²Respektimi i demokracisë, shtetit të së drejtës dhe të drejtave të njeriut në kuadrin e krizës sanitare të COVID-19, Këshilli i Evropës, Dokument Informativ SG/Inf(2020)11, 7 prill 2020.

“I. Komuna e Prizrenit shpallet zonë karantinë, pasi që banorët e kësaj komune dyshohen që kanë pasur kontakt të drejtpërdrejt me personat e infektuar me corona virus COVID 19; II. Fshati Skorobisht në Komunën e Prizrenit shpallet Vatër e përhapjes së Infeksionit; III. Ndalohen hyrjet dhe daljet në Komunën e Prizrenit; IV. Obligohen të gjithë banorët e Prizrenit [të] respektojnë masat sipas udhëzimeve të Institutit Kombëtar të Shëndetësisë Publike të Kosovës (IKSHPK); V. Vendimi hyn në fuqi ditën e nënshkrimit dhe i njëjti vlen deri në një vendim tjetër”.

- Neni 33 i Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, përcakton se:

“(i) personat për të cilët vërtetohet ose dyshohet se kanë qenë në kontakt të drejtpërdrejt me personat e sëmurë apo të dyshimtë në sëmundje nga murtaja, variola dhe ethet hemorragjike virale futen në karantinë; (ii) kohëzgjatja e mbajtjes së personave nga paragrafi 1 i këtij neni, në karantinë varet nga periudha maksimale e inkubacionit të sëmundjes përkatëse; (iii) personat nga paragrafi 1 i këtij neni, i nënshtrohen kontrollimeve mjekësore të vazhdueshme gjatë gjithë kohës së karantinës; (iv) Ministri i Shëndetësisë me propozim të IKSHPK merr vendim për futjen në karantinë të personave nga paragrafi 1 i këtij neni; dhe (v) zbatimin e aktvendimit për futjen në karantinë të personave nga paragrafi 1 i këtij neni, e sigurojnë organet kompetente në nivel të vendit”.

- Në dritën e këtyre dispozitave, Gjykata me shumicë votash konstatoi se me nxjerrjen e Vendimit për shpalljen e Komunës së Prizrenit “zonë karantinë”, Ministri i Shëndetësisë ka tejkaluar autorizimet e përcaktuara përmes Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse dhe, rrjedhimisht, “ndërhyrja” në të drejtën e lirisë së lëvizjes së qytetarëve të Komunës së Prizrenit nuk është “e përcaktuar në ligj”. Prandaj, Gjykata erdhi në përfundim se Vendimi në fjalë ka shkelur nenet 35 dhe 55 të Kushtetutës.
- Gjykata më shumicë votash pranoi argumentin se: “karantinimi” i të gjithë qytetarëve të Prizrenit nuk i plotëson kushtet ligjore sepse, citoj: “(i) nuk aplikohet ndaj personave fizikë individualisht të përcaktuar, por ndaj të gjithë qytetarëve të komunës së Prizrenit; (ii) të gjithë këta fundit, për qëllime të nenit 33 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, as nuk është ‘vërtetuar’ dhe as nuk mund të ‘dyshohet’ se kanë qenë në kontakt të drejtpërdrejt me personat e sëmurë apo të dyshimtë në sëmundje; (iii) Vendimi përkatës nuk përcakton asnjë afat kohor brenda të cilit do të rishqyrtohet kohëzgjatja e karantinës, në kundërshtim me paragrafin 2 të nenit 33 të ligjit në fjalë, sepse i njëjti qartësisht përcakton afatin brenda të cilit është i lejuar karantimi dhe kjo ndërlidhet me periudhën maksimale të inkubacionit të sëmundjes përkatëse; dhe (iv) qytetarët e karantinuara të komunës së Prizrenit, nuk i janë nënshtuar kontrollit të vazhdueshëm mjekësor që është kusht esencial në rast të karantimit, siç është përcaktuar në paragrafin 3 të nenit të lartcekur”.

- Sipas interpretimit të Gjykatës “karantina”, sipas Ligjit nr.02/L-109 për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, mund të urdhërohet nga Ministria/Ministri i Shëndetësisë, pas rekomandimit të IKSHPK-së, vetëm për persona fizikë për të cilët vërtetohet ose dyshohet se kanë qenë në kontakt të drejtpërdrejt me personat e sëmurë apo të dyshuar për sëmundje ngjitëse.
- Interpretimi i mësipërm i Gjykatës, duke marrë si pikë referimi ekskluzivisht dhe vetëm termin “karantinë”, që përmendet dy herë në Vendim (në titull dhe në paragrafin I), e jo përmbajtjen dhe efektet e atij Vendimi, ka çuar në përfundimin e gabuar se neni 33 i Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse është e vetmja kornizë ligjore për të konstatuar se a ka, apo jo, Vendimi në fjalë mbështetje ligjore.
- Konsideroj se një interpretim i tillë është jo-kontekstual, nuk bënë ndërlidhje integrale të të gjitha dispozitave të Vendimit në fjalë të Ministrisë së Shëndetësisë dhe, mbi të gjitha, nuk merr parasysh përmbajtjen dhe efektin e Vendimit, por emërtimin e tij.
- Kjo për faktin se paragrafët III dhe IV të Vendimit në fjalë përcaktojnë mënyrën e zbatimit të tij, por edhe efektin dhe kuptimin që ka termi e “karantinimin” i Komunës së Prizrenit për qëllim të këtij Vendimi. Në këtë kontekst, paragrafi III qartëson se efekti i shpalljes së Prizrenit si zonë karantinë është “ndalimi i hyrjeve dhe daljeve nga Komuna e Prizrenit”. Ndërsa paragrafi IV ravijëzon efektin tjetër të shpalljes së Prizrenit si zonë karantinë, duke përcaktuar detyrimin tjetër të banorëve të Prizrenit që të respektojnë masat sipas udhëzimeve të IKSHPK.
- Pra, sikur Gjykata të bënte një interpretim të integruar të tërë paragrafëve të Vendimit do të arrinte në përfundimin se, pavarësisht emërtimit të gabuar (përdorimit të termit “karantinim”), në fakt efekti i vetëm real i tij NUK ka të bëjë fare me “karantinim” të personave, në objekte apo hapësira të caktuara fizike, ashtu si përcaktohet në ligj. Në thelb, efekti i vetëm i Vendimit është kufizimi i lirisë së lëvizjes nga dhe në Komunën e Prizrenit.
- Në këtë kuptim, Vendimi i Ministrisë së Shëndetësisë për shpalljen e Komunës së Prizrenit si “zonë karantinë”, është përplotësues ndaj masave të tjera kufizuese që ka ndërmarrë Ministri i Shëndetësisë, përmes Vendimit “*për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19 në territorin e Komunës*” së Prizrenit – Vendim ky të cilin Gjykata nuk e shpalli jo kushtetues. Madje Gjykata e thekson shkarazi edhe vet, në Aktgjykim se, citoj: “*Vendimi i kontestuar përkitazi me shpalljen e Komunës së Prizrenit ‘zonë karantinë’, përtej shpalljes së fshatit Skorobisht vatër të përhapjes së Infeksionit, nuk ka asnjë efekt tjetër për qytetarët e Prizrenit. Kjo sepse, i njëjti nuk saktëson asnjë detyrim tjetër për ta, përpos që ndalon ‘hyrjet dhe daljet’ në këtë komunë.*”
- Një interpretim i tillë i Gjykatës Kushtetuese shpie në një situatë të palogjikshme, në kuptim juridik, ku Ministria e Shëndetësisë do të mund të mbante ne fuqi të

njëjtin vendim që Gjykata Kushtetuese e shpallë si jo kushtetues, me të njëjtën përmbajtje, por vetëm duke ia ndërruar emërtimin përkatësisht vetëm duke ia hequr termin “karantinë” nga teksti i tij.

- Konsideroj se Gjykata Kushtetuese, me vendimet e saj, duhet të shmangë krijimin e situatave të tilla ku improvizimi terminologjik kamuflon përmbajtjen dhe efektin normativ të akteve të institucioneve publike.
- Duke ndjekur një interpretim terminologjik të Vendimit të Ministrisë së Shëndetësisë [nr. 214/IV/2020], Gjykata ka rënë në kundërtënie edhe me vet qasjen e saj tashmë të konsoliduar në interpretimin e normave kushtetuese dhe ligjore. Gjykata tashmë ka një praktikë konsistente, sidomos për sa i përket interpretimit të akteve të parashikuara në nenin 113.2 (1) të Kushtetutës (shih vendimet e Gjykatës në rastet KO73/16; KO12/18; dhe KO54/20KO 54/20). Në këto vendime, Gjykata ka theksuar se “aktet nuk cilësohen nga emërtimi por nga efekti i tyre kushtetues”.
- Këtë qasje Gjykata e ka ndjekur edhe për shpalljen të pranueshme të kërkesës së parashtruesëve në këtë rast (KO 61/20), ku ka potencuar se, citoj: *“Gjykata në këtë kontekst rikujton që përkitazi me vlerësimin e kushtetutshmërisë së “dekreteve të Kryeministrit” dhe “rregulloret e Qeverisë”, përmes praktikës së saj gjyqësore, ka përcaktuar se përtej terminologjisë të referuar në Kushtetutë, janë ‘aktet’ e Kryeministrit dhe të Qeverisë, respektivisht, që mund të jenë objekt shqyrtimi para Gjykatës, në rast se përputhshmëria e tyre me Kushtetutën ngritet para Gjykatës përmes një pale të autorizuar të përcaktuar me Kushtetutë [...] Për pasojë, vlerësimi i kushtetutshmërisë, së akteve të Kryeministrit e Qeverisë, i nënshtrohen vlerësimin të kushtetutshmërisë së Gjykatës për aq sa janë ngritur para Gjykatës në mënyrën e përcaktuar me Kushtetutë dhe Ligj, dhe bazuar në vlerësimin e Gjykatës, sipas praktikës së saj gjyqësore, përkitazi me ‘efektet’ e tyre dhe nëse të njëjtat ngrisin ‘çështje të rëndësishme kushtetuese”.*
- Në dritën e interpretimeve të GJEDNJ dhe instancave tjera autoritative në fushën e mbrojtjes gjyqësore të të drejtave të njeriut, gjykatat nuk duhet ndjekur një qasje të ngurtë për sa i përket interpretimeve të normave ligjore. Kjo me qëllim që vendimet e gjykatave të mos bëhen pengesë për realizimin e detyrimeve pozitive të shtetit për të mbrojtur të drejtën në jetë dhe një varg të drejtash tjera që lidhen situata pandemie.
- Në këtë vazhdë, siç ka potencuar edhe vet Gjykata në Aktgjykimin KO54/20, emëruesi i përbashkët i kritereve të nevojshme për vlerësimin e *“përcaktueshmërisë me ligj”* të një akti të Qeverisë, bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, rezulton të përmbajë të paktën elementet në vijim: (i) *“ndërrhyrja”* në një të drejtë dhe liri themelore duhet të këtë bazë ligjore; (ii) ligji përkatës, duhet të këtë cilësinë e duhur, përkatësisht, dhe në parim, duhet të jetë i formuluar me saktësi të mjaftueshme për t’ju mundësuar qytetarëve të rregullojnë sjelljen e tyre; këta të fundit duhet të jenë në gjendje, nëse kanë nevojë me këshilla të

përshtatshme, për të parashikuar, në një shkallë të arsyeshme në rrethanat e caktuara, pasojat të cilat mund t'i sjellë një veprim i caktuar; (iii) saktësia dhe preciziteti i ligjit është e nevojshme, por gjithashtu mund të rezultojnë në “ngurtësi të tepërt”. Prandaj i njëjti duhet gjithashtu të ketë të mundur t'i përshtatet rrethanave të ndryshueshme, dhe i takon institucioneve përkatëse, gjykatave respektivisht, që të bëjnë interpretimin e tij.

- Një qëndrim të tillë, për sa i përket nevojës që gjykatat të kenë qasje elastike në interpretime të teksteve ligjore, GJEDNJ e ka theksuar në disa raste. Kështu, në rastin *Olivieira kundë Holandës* (ku një personi i ishte kufizuar liria e lëvizjes më një akt të autoriteteve lokale), Gjykata e Strasburgut vuri në dukje se, sipas praktikës së saj konsistente, një masë e pushtetit ekzekutiv që kufizon të drejtat e njeriut duhet të jetë e mbështetur në ligj, të ketë qëllim legjitim, të jetë përpjesëtimore (proporcionale) dhe të jetë e nevojshme në një shoqëri demokratike. Për sa i përket kushtit të të qenit e “mbështetur në ligj”, GJEDNJ pranoi argumentin se “ligj”, në atë rast, mund të konsiderohej edhe Akti i Komunës (“Municipality Act”). Për më tepër, GJEDNJ theksoi se situatat që imponojnë nevojën që autoriteti lokal të lëshojë urdhra që kanë të bëjnë me sigurinë publike janë aq të ndryshme sa është e pamundur që të parashihen [saktësisht] me ligj (shih paragrafin 54 të vendimit të GJEDNJ, në rastin *Olivieira kundë Holandës*). Një qëndrim të tillë GJEDNJ e ka përsëritur edhe në rastin *Leyla Sahin kundër Turqisë*. Në vendimin e saj, GJEDNJ ka nënvizuar se, “në lidhje me fjalët ‘në përputhje me ligjin’ dhe ‘të përcaktuara me ligj’, të cilat paraqiten në nenet 8 deri 11 të Konventës, Gjykata vëren se ka kuptuar gjithmonë termin ‘ligj’ në kuptimin e tij ‘thelbësor’, jo ‘formal’ (shih paragrafin 88 të vendimit të GJEDNJ në rastin *Leyla Sahin kundër Turqisë*).

Lidhur me efektin e Aktgjykimit të Gjykatës

- Në fund, dëshiroj të theksoj se unë jam pajtuar me konstatimet e Gjykatës si për pranueshmëri të kërkesës e po ashtu me gjetjen që vendimet “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjithëse COVID-19” në Komunën e Prizrenit, Dragashit dhe Istogut, janë në përputhshmëri me Kushtetutën, me përjashtim të pikave përkatëse të dispozitivit të atyre vendimeve të cilat përcaktojnë kundërvajtje administrative. Por mendoj se në të dyja këto pika, Aktgjykimit të Gjykatës i mungon arsyetimi i mjaftueshëm dhe i qartë, për të shmangur çfarëdo amullie lidhur me efektet praktike të këtij Aktgjykimi.
- Si pasojë e paqartësisë së shkaktuar nga vet parashtruesit në kërkesë, Gjykata ka konstatuar se parashtruesit kontestojnë vetëm katër vendime, nga 38 vendime që janë marrë nga Ministria e Shëndetësisë, në të njëjtën kohë dhe, pak a shumë, të njëjtën përmbajtje. Konsideroj se Aktgjykimi i Gjykatës, që përfshinë vetëm 4 nga gjithsej 38 vendime, ka prodhuar një situatë paradoksale, në kuptimin juridik. Kjo sepse, edhe pas konstatimit nga Gjykata se një pjesë e masave të Ministrisë së Shëndetësisë janë jo kushtetuese, ato shfuqizohen vetëm në 3 nga 38 komunat e Kosovës (përveç nëse ato shfuqizohen nga vet Ministria/Ministri i Shëndetësisë). Pra, një qytetar i Kosovës që banon në cilindo nga qytetet tjera, përveç Prizrenit, Dragashit dhe Istogut, mund të

vazhdojë t'i nënshtrohet masave të njëjta të Ministrisë të Shëndetësisë, të cilat Gjykata Kushtetuese i ka shpallur jo kushtetuese.

- Për më tepër, jam i mendimit se, duke pasur parasysh sfondin e këtij rasti, Gjykata do duhej të trajtonte më në thellësi konstatimin se dispozitivi i vendimeve në fjalë të Ministrisë së Shëndetësisë që kanë të bëjnë me shqiptimin e kundërvajtjes administrative, janë në kundërshtim me Kushtetutën. Mendoj se Gjykata është dashur të qartësoj ndërveprimin, në lidhje me këtë çështje, në mes të Ligjit për Kundërvajtje, Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse si dhe Kodit Penal (neni 250 i të cilit e sanksionon “mosveprimin sipas dispozitave shëndetësore gjatë epidemisë”). Shfuqizimi nga ana e Gjykatës e pikave përkatëse të dispozitivit të vendimeve të Ministrisë së Shëndetësisë, të cilat përcaktojnë kundërvajtjet administrative, faktikisht ua marrin atyre vendimeve të Ministrisë të Shëndetësisë atributet detyruese, duke iu dhënë natyrë rekomanduese.
- Konsideroj që Gjykatat Kushtetuese, në çdo rast, por sidomos në situata të tilla ku rrezikohet jeta dhe shëndeti i qytetarëve, duhet të analizojnë me kujdes efektet e vendimeve të tyre. Ato vendime, në çdo situatë dhe për sa është e mundur, duhet të jenë të arsyetuara por edhe të arsyeshme.

Bekim Sejdiu

Gjyqtar

